

Poznań, dnia 21 kwietnia 2020 r.

Szanowni Żeglarze,

Zdajemy sobie sprawę, że obecna sytuacja jest dla wszystkich trudna, a szybko zmieniające się przepisy prawa nasuwają wiele pytań, nie tylko dotyczących codziennego funkcjonowania, ale również uprawiania żeglarstwa. Pytania te stały się przedmiotem ogólnokrajowej dyskusji, ale także coraz częściej kierowane są do nas bezpośrednio. W związku z tym oddajemy na Wasze ręce przygotowane *pro bono* na rzecz Wielkopolskiego Okręgowego Związku Żeglarskiego, a za jego pośrednictwem dla całego środowiska żeglarskiego, opracowanie aktualnych problemów związanych z interpretacją obowiązujących przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 kwietnia 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (*Dz. U. poz. 697*), przygotowane pod kątem żeglarstwa i aktywnego wypoczynku nad wodą. Zdajemy sobie sprawę, że nie wyczerpuje ono wszystkich wątpliwości, jednak mamy nadzieję że będzie pomocne i pozwoli na uporządkowanie wiedzy, jaka dociera od nas z różnych źródeł. Jak zostało wskazane wyżej, impulsem do przygotowania niniejszego opracowania były kierowane do nas pytania, a więc i samo opracowanie przybiera formułę pytań i odpowiedzi. Należy podkreślić, że dotyczy ono żeglarstwa śródlądowego na akwenach o nieograniczonym dostępie i sporządzone zostało według stanu prawnego na dzień 21 kwietnia b.r. Zmieniająca się dynamicznie w obecnym czasie sytuacja prawna powoduje, że szczególnie często aktualizować trzeba wiedzę na temat bieżących zakazów, nakazów i ograniczeń związanych z obecnym stanem epidemii wirusa SARS-CoV-2. Musimy brać to pod uwagę.

apl. adw. Aleksander Prusiński

adw. Marcin Kropidłowski

1. W związku zakończeniem obowiązywania z dniem 19 kwietnia 2020 r. ograniczeń w przemieszczaniu się na terytorium RP, czy można pływać jachtem?

Tak. W związku z tym, że przestały obowiązywać zakazy określone w § 5 w/w rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 kwietnia 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (*Dz. U. poz. 697*) (określanego dalej jako „Rozporządzenie RM”) nie ma ograniczenia, co do przemieszczania się. Dotyczy to również jachtów, a więc jednostek pływających o napędzie żaglowym lub motorowodnym, które najczęściej przeznaczone są do celów rekreacyjnych lub turystycznych. Problem pojawia się natomiast w momencie, w którym musimy doprowadzić do zwodowania jachtu, o czym mowa będzie dalej.

2. Czy możliwe jest funkcjonowanie przystani żeglarskich (marin)?

Nie. Pomimo zniesienia w/w zakazów przemieszczania się nadal obowiązują zakazy prowadzenia określonej działalności. Co istotne, zakaz określony w § 8 ust. 1 lit. j) w zw. z § 9 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia RM dotyczy prowadzenia działalności polegającej m.in. na prowadzeniu przystani jachtowych (podklasa 93.29.Z w dziale 93 PKD). Tak więc na dzień dzisiejszy nie można prowadzić

działalności obejmującej usługi m. in. wodowania, cumowania, konserwacji jachtów na terenie przystani jachtowych. Mamy świadomość, że przepis ten mocno ogranicza rzeczywistą możliwość realizowania aktywności, o której mowa w punkcie 1 opracowania. Ciężko bowiem uprawiać żeglarstwo na jachcie, którego nie można zwodować i cumować w marinie.

3. Jak zatem pogodzić zagadnienia wskazane w pkt 1 i 2?

W praktyce jest to niestety trudne zadanie. Teoretycznie istnieje możliwość zwodowania jachtu poza przystanią jachtową w miejscu dozwolonym, jednak co oczywiste brak możliwości dogodnego i bezpiecznego pozostawienia jachtu w marinie uprawianie żeglarstwa znacznie utrudnia.

4. Jeżeli mam możliwość zwodowania jachtu np. z terenu mojej prywatnej nieruchomości przyległej do jeziora, co z załogą i środkami bezpieczeństwa określonymi w rozporządzeniu?

Nie można tracić z pola widzenia tego, że uprawianie żeglarstwa ma charakter rekreacyjny oraz tego, że żeglowanie wspólnie z innymi osobami wymaga spotkania, czy też bardziej precyzyjnie: jest spotkaniem osób zorganizowanym w celu uprawiania żeglarstwa. Zakaz spotkań określony jest natomiast w § 14 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia RM. Wbrew niektórym wypowiedziom nie jest to „zakaz organizowania spotkań”, tylko „zakaz spotkań”, a więc zakaz odbywania spotkań. Przyjmując więc, że wspólne żeglowanie jest spotkaniem, w świetle w/w przepisu jest ono objęte zakazem. Zakaz ten nie obejmuje żeglowania z osobami najbliższymi (pojęcie osoby najbliższej zdefiniowane jest w art. 115 § 11 Kodeksu karnego „małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, a także osoba pozostająca we wspólnym pożyciu.”)

W trakcie żeglowania nie trzeba zachowywać 2 metrowej odległości pomiędzy osobami, gdyż kreujący ten obowiązek § 17 ust. 1 pkt 1 dotyczy wyłącznie przemieszczania się pieszo.

Naszym zdaniem w świetle treści § 18 ust. 1 rozporządzenia RM na jachtach, które nie są ogólnodostępne, nie ma obowiązku zakrywania ust i nosa „przy pomocy odzieży lub jej części, maski, maseczki, albo kasku ochronnego (...)”. Obowiązek ten dotyczy: 1) środków publicznego transportu zbiorowego, 2) pojazdów samochodowych, jeżeli poruszają się nimi osoby niezamieszkujące lub niegospodarujące wspólnie oraz 3) miejsc ogólnodostępnych – i to nawet nie wszystkich (zob. § 18 ust. 2-4 rozporządzenia RM). Mamy jednak świadomość, że zagadnienie zakrywania ust i nosa podczas żeglowania wywołuje kontrowersje i z całą pewnością liczne będzie również grono osób, które będą stały na stanowisku, że skoro jezioro jest miejscem ogólnodostępnym, a jacht znajduje się na jeziorze, to w/w obowiązek zakrywania ust i nosa znajduje zastosowanie. Wyrażając powyższe stanowisko wyszliśmy jednak z założenia, że skoro środki publicznego transportu zbiorowego oraz pojazdy samochodowe, które *de facto* również poruszają się w miejscach ogólnodostępnych, zostały objęte tym obowiązkiem niejako osobno, tj. obok miejsc ogólnodostępnych, natomiast obowiązkiem takim nie zostały osobno objęte żadne jednostki pływające, to na ich pokładzie obowiązek ten nie znajduje zastosowania.

5. Co z działalnością klubów sportowych, sekcji żeglarskich i możliwością organizacji treningów?

Odpowiadając na pytanie należy ponownie odwołać się do § 8 ust. 1 lit. j) rozporządzenia RM. Wyraźnie wyłącza on możliwość funkcjonowania klubów sportowych wskazanych w dziale 93 PKD. Na dzień

dzisiejszy nie ma możliwości organizacji zajęć sportowych na wodzie zarówno grupowych, jak i indywidualnych. Naszym zdaniem także sekcje żeglarskie nie mogą udostępniać zawodnikom sprzętu sportowego będącego własnością sekcji celem organizacji treningów indywidualnych, gdyż stanowi to część działalności sportowej klubu.

6. Kto zatem może żeglować?

Najłatwiej jest przywołać przykład windsurferów czy kitesurferów dysponujących prywatnym sprzętem żeglarskim, którzy mogą wodować się z terenu ogólnodostępnych plaż lub prywatnych nieruchomości. Jest to grupa żeglarzy, którzy w sposób możliwie najmniej dotkliwy są w stanie korzystać z jeziora. W tym miejscu należy jednak zastrzec, że żeglując powinni oni stosować się do zakazu spotkań i nakazu zakrywania ust i nosa w miejscach publicznych.

7. A co z innymi formami wypoczynku nad wodą czy można pływać na SUPie?

Mimo, że nie jest to *stricte* żeglarstwo, to jednak stanowi jego namiastkę oraz zyskuje coraz większą popularność. Nie ma przeciwskażeń do korzystania z w/w sprzętu oczywiście z zachowaniem już wyżej wskazanych środków ostrożności. Co ciekawe wydają się możliwym jego wypożyczenie, gdyż działalność ta mieści się w podklasie 77.21.Z PKD, która na dzień dzisiejszy nie jest objęta ograniczeniami w funkcjonowaniu. Wypożyczalnia nie powinna stanowić jednak część obiektu rekreacyjnego, gdyż taka działalność określona jest w podklasie 93.29.Z PKD, która – jak wyżej wskazano – objęta jest zakazem działalności. Można sobie wyobrazić, że do wypożyczenia (udostępnienia) takiego sprzętu i jego zwodowania dojść może z terenu np. ogólnodostępnej plaży.

8. Wnioski:

W obecnej sytuacji faktycznej i prawnej trudno jest uprawiać żeglarstwo i choć nie jest to w każdych warunkach z góry skazane na niepowodzenie, to jednak niewątpliwie jest utrudnione. Praktycznie patrząc, na dziś żeglarze jachtowi zmuszeni są do przesunięcia terminu wodowania swoich jachtów. W lepszej sytuacji są windsurferzy, czy kitesurferzy, którzy podczas żeglowania też nie są jednak wolni od szczególnych prawnych ograniczeń. Pozostaje mieć nadzieję, że sytuacja epidemiologiczna w naszym Kraju pozwoli na zniesienie obecnych szczególnych zakazów, nakazów i ograniczeń – w pierwszej kolejności chociażby w zakresie funkcjonowania przystani jachtowych.

Uwagi i pytania co do przekazanego opracowania prosimy przysyłać na adres: kontakt@kancelaria-kropidlowski.pl